

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse 2025. aasta IV kvartali tegevusülevaade ning auditeerimata ja konsolideerimata majandustulemused

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS) moodustati 2022. aasta jaanuaris toimunud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ja Sihtasutuse KredEx liitumisel. EISi asutaja on Eesti Vabariik ning asutajaõiguste teostaja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. EIS lähtub oma tegevuses Vabariigi Valitsuse ja ministeeriumide strateegilistest arengudokumentides ja muudes suunistes sõnastatud eesmärkidest ning viib ellu lisaks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poliitikatele ka Kultuuriministeeriumi, Kliimaministeeriumi ja Välisministeeriumi poliitikaid.

Asutaja on sõnastanud EISi esmase eesmärgina toetada ettevõtlust ja Eesti rahvusvahelist konkurentsivõimet, nähtavust ning atraktiivsust äri-, investeerimis-, turismi- ja töötamispiirkonnana. Lisaks ettevõtluse suunale on seatud ootus ka investeringute toetamisele hoonefondi kaasajastamisel.

Sihtasutusele kuuluvad 100% osalusega tütarettevõtte AS SmartCap ja 33,3% osalusega sidusettevõtte AS KredEx Krediidikindlustus. AS SmartCap on väikefondivalitseja, kes valitseb kolme lepingulist kinnist alternatiivfondi - SmartCap Venture Capital Fund, SmartCap Green Fund ja SmartCap Defence Fund. SmartCapi eesmärgiks on riskikapitali investeringute pakkumise kaudu arendada Eesti kapitaliturge ning võimaldada seeläbi ambitsioonikatel ja uuenduslikel Eesti ettevõtetel kasvada. AS KredEx Krediidikindlustus on kindlustusselts, mille eesmärk on aidata Eesti ettevõtetel maandada nii ekspordi kui ka kodumaise müügiga seonduvaid krediidiriske.

Ülevaade aastaeesmärkide täitmisest 4 kvartali kokkuvõttes

Eesmärk	2025 eesmärk	2025 tulemus
Intellektuaalomandi teenuseid kasutanud ettevõtete arv	250	178
Süvatehnoloogia iduettevõtete arv	200	216
EISi teenuseid kasutanud ettevõtete arv, kes tegelevad süsteemselt keskkonnamõjude vähendamisega	300	368
E-residentide majanduslik mõju, maksutulu ja riigilõivud (mln eurot)	86	124,8
EISi abil Eestisse tööle asunud välisalentide arv	500	309
EISi abil kavandatavate välisinvesteringute maht (mln eurot)	350	431
Turismiteenuste eksport (mld eurot)	2,3	2,19
EISi abil ettevõtetesse kaasatud finantseeringud (mln eurot)	150	229
SmartCapi poolt valitsetavate varade maht (mln eurot)	300	485
EISi abil elamistingimuste parandamise või energia-tõhususe suurendamiseks kaasatud finantseeringud (mln eurot)	450	610
EISi abil elamistingimusi parandanud inimeste arv	20 250	24 127
Kestlike hangete osakaal riigihangete piirmäära ületavate hangete osas	≥65%	67%

2025. aasta tulemused näitavad EISI teenuste laiaulatuslikku mõju nii ettevõtluks, innovatsioonile, investeringutele kui ka elamumajandusele. Mitmed eesmärgid täideti või ületati märkimisväärselt, samas kui mõnes valdkonnas jäid tulemused alla seatud ootuste – eelkõige välise majanduslike tegurite ja turuolukorra muutuste tõttu.

Intellektuaalomandi teenuseid kasutanud ettevõtete arv jäi 2025. aastal seatud eesmärgile alla. Peamiseks põhjuseks oli teenuse vähene integreeritus ülejäänud EISI pakutavate toetuste ja finantsinstrumentidega. Uuel strategiaperioodil on plaanis teenus põhjalikult ümber kujundada, et siduda see tihedamalt ettevõtetele suunatud finantsinstrumentidega.

Süvatehnoloogia iduettevõtete arv ületas eesmärgi märkimisväärselt. Kasvu vedas jätkuv ja süsteemne ökosüsteemi arendamine kogu iduettevõtete elukaare ulatuses. Olulisel kohal olid ülikoolidele suunatud programmid (nt EIR, MIMIR, üliõpilasalgatused), tervisetehnoloogiate kiirendi käivitamine ning tugev rahvusvaheline nähtavus (nt Hello Tomorrow, Cambridge Tech Week). Samuti aitasid kaasa koostöö teadusparkide ja MKMiga ning uued kommertsialiseerimispõhised algatused.

Keskkonnamõjude vähendamise tegelevate ettevõtete arv kasvas oodatust rohkem. Selle taga oli nii ettevõtete endi suurenenud huvi kui ka EISI sihitud tegevused teadlikkuse tõstmisel, rohetoetuste pakkumisel ning meistriklasse ja nõustamiste läbiviimisel.

E-residentsuse majanduslik mõju kasvas aastaga 87% ning ulatus 124,8 miljoni euroni. Suur hüpe tulenes peamiselt ühekordsetest teguritest – dividendide rekordilistest väljamaksetest tulumaksu määra tõusu eel ning kahe ettevõtte strateegilistest lõpetamis- või ühinemisotsustest. Samal ajal jätkas e-residentsus järjepidevat sihitud müügi- ja turundusmudelit, parandati oluliselt kasutajakogemust ning laiendati teenuste ökosüsteemi.

EISI abil Eestisse tööle asunud välistalentide arv jäi alla seatud eesmärgi. Selle tingisid eeskätt mitmendat aastat kestev majanduslangus ning suuremate ettevõtete koondamised, mis parandasid kohaliku tööjõu kättesaadavust ja vähendasid vajadust välisspetsialistide järele.

EISI abil kavandatavate välisinvesteeringute maht ületas oluliselt eesmärgi. Peamised investeeringud tulid elektroonika-, keemia-, energia-, merenduse, puidu- ja metallisektorisse. Suuremahuliste investeeringute meede võimaldas toetada nii väliskapitalil kui ka Eesti kapitalil põhinevaid projekte mahus 102 miljonit eurot. Lisaks algatati strateegiliste investeeringute protsesse kiirendava ekspressraja arendamine.

Turismiteenuste kogueksport kasvas 10% ning ulatus 2,19 miljardi euroni. Tulemuste taga oli lai valik turundus-, müügi- ja koostöötegevusi: 56 tootetutvustusreisi reisikorraldajatele, 63 kontaktüritust välisriikides, ulatuslikud kampaaniad 10 sihtturul, (sotsiaal)meedia ja koostöö, äriturismi arendus ning uute otseennuhenduste avamine prioriteetselt sihtriikidelt (Manchester, Liverpool, Edinburgh, Krakow ja Gdansk). Samuti tõsteti esile Eesti toidukultuuri ja regionaalset turismipakkumist, sh MICHELINI giidi laienemise kaudu.

EISI abil ettevõtetesse kaasatud finantseeringud ulatusid oluliselt üle eesmärgi. Rekordmahtu mõjutasid nii üksikud suured tehingud kui ka maksimaalse laenusumma tõstmine 2024. aastal.

SmartCapi valitsetavate varade maht kasvas 485 miljoni euroni. Kasv sai võimalikuks tänu kapitalibaasi tugevnemisele, sh Kaitsefondi ja Riskikapitali fondi lisarahastus. Investeeringutega ületati ELi taaste- ja vastupidavusrahastust rahastatud SmartCap Green Fund investeerimise eesmärgid, mille esialgne saavutamine oli planeeritud 30.06.2026. 2025. aasta oli SmartCapi ajaloos seni suurima investeerimisaktiivsusega, kokku sõlmiti investeerimislepinguid 99 miljoni euro ulatuses.

EISI toel suunati elamistingimuste parandamise ja energiatõhususe suurendamise kokku 610 miljonit eurot. EISI enda otsetoetuste maht ulatus 92 miljoni ning uute antud laenude ja käenduste maht 39 miljoni euroni. Eluasemevaldkonna laenude ja käenduste abil tehti investeeringuid kogumahus 416 mln eurot. Valdkonna oluliseks arenguks oli renoveerimisportali kodudkorda.ee käivitamine ning ulatuslik nõustamistegevus enam kui tuhandele korteriühistule.

Seletuskiri IV kvartali ja 12 kuu finantsaruande juurde

EISI üks olulisi tegevusi on toetada **laenude ja laenukäenduste** abil ettevõtlust ning eluhoonete rekonstrueerimist. EIS kasutab selleks nii riigi poolt sihtkapitali paigutatud vahendeid kui ka erinevate struktuurifondide vahendeid. Laenud kajastuvad bilansis lühi- ja pikaajaliste muude nõuete ja ettemaksete real. Käendused kajastuvad bilansiväliselt. Laenude ja käenduste võetud kohustuste koguportfell seisuga 31.12.2025 moodustas 402,3 miljonit eurot (31.12.2024 oli see 378,7 miljonit eurot).

EIS menetleb suures mahus Euroopa Liidu struktuurifondide ning siseriikliku finantseerimisega toetusi, mis liiguvad struktuuritoetuste menetlemise infosüsteemi (SFOS) kaudu ning väljaspool EISI finantsaruandlust. Välisallikatest pärinevate toetuste summasid kajastatakse rakendava asutuse (nt ministeeriumi) finantsaruandes, kuid toetuste menetlemise tegevuskulusid EISI finantsaruandes. Selliseid riigieelarvelisi ja välistoetusi, mis maksti 2025. aastal välja SFOS-i kaudu, oli kokku 215,8 mln eurot (2024. aastal 120,4 mln eurot).

EISI üks tegevusvaldkondadest on Euroopa Liidu struktuurifondide ja Eesti riigi toetuste sihipärane rakendamine omaprogrammilisteks tegevusteks ja klientide sihtfinantseerimine. EISI tulemiaruanDES kajastatakse toetuste ja sihtfinantseerimiste mahtu vastavalt EISI kontode kaudu liikunud summadele. Peamiselt on nende vahendite puhul tegemist Eesti riigi sihtfinantseeringutega omategevustesse ja toetuste vahendamisega klientidele. Kokku moodustasid tegevuskulud 2025.aastal 65,7 miljonit eurot (2024. aastal 71,2 miljonit eurot).

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse finantsaruanded

Bilanss

31.12.2025

	31.12.2025	31.12.2024
Varad	593 642 625,52	557 231 429,66
Käibevara	509 158 159,18	488 175 043,99
Raha ja pangakontod	431 173 473,92	402 118 049,00
Muud nõuded ja ettemaksed	77 984 685,26	86 056 994,99
Põhivara	84 484 466,34	69 056 385,67
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	11 824 924,80	11 411 379,06
Finantsinvesteeringud	32 444 483,96	32 162 238,69
Muud nõuded ja ettemaksed	36 392 368,76	21 008 481,88
Materiaalne põhivara	178 251,18	114 089,02
Immateriaalne põhivara	3 644 437,64	4 360 197,02
Kohustised ja netovara	593 642 625,52	557 231 429,66
Lühiajalised kohustised	28 073 769,43	21 717 898,84
Võlad tarnijatele	3 035 881,59	3 379 629,73
Võlad töötajatele	789 374,32	831 304,69
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	11 853 958,95	12 988 874,16
Eraldised	12 337 266,50	3 613 381,84
Laenukohustised	57 288,07	904 708,42
Pikaajalised kohustised	240 594 377,14	218 190 057,45
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	879 670,23	779 670,23
Eraldised	27 395 576,02	33 526 784,63
Sihtfinantseerimine	212 319 130,89	183 826 314,52
Laenukohustised	0,00	57 288,07
Netovara	324 974 478,95	317 323 473,37
Aruandja omanikele kuuluv netovara	324 974 478,95	317 323 473,37
Sihtkapital	303 873 025,78	291 889 242,78
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	13 450 447,59	13 195 301,10
Aruandeperioodi tulem	7 651 005,58	12 238 929,49

Tulemiaruanne

	4. kvartal 2025	4. kvartal 2024
Tegevustulud	21 720 233,70	21 839 513,17
Kaupade ja teenuste müük	1 856 997,30	1 265 964,63
Saadud toetused	19 841 159,43	20 572 484,87
Muud tulud	22 076,97	1 063,67
Muud tulud varadelt	37,63	480,41
Trahvid	0,00	0,00
Eespool nimetamata muud tulud	22 039,34	583,26
Tegevuskulud	-23 453 074,90	-22 344 125,14
Antud toetused	-1 521 978,17	-1 698 193,15
Tööjõukulud	-8 214 782,99	-8 953 582,10
Majandamiskulud	-10 673 871,42	-9 452 959,10
Muud kulud	-2 641 777,97	-1 867 158,60
Maksu-, lõivu- ja trahvikulud	-2 154 832,79	-1 777 956,26
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-475 556,40	-78 101,13
Muud tegevuskulud	-11 388,78	-11 101,21
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-400 664,35	-372 232,19
Aruandeperioodi tegevustulem	-1 732 841,20	-504 611,97
Finantstulud ja -kulud	3 241 554,88	6 596 511,15
Intressikulu	-493,31	-7 911,79
Tulem osalustelt	543 093,79	1 111 618,25
Tulu hoiustelt ja väärtpaperitelt	2 698 633,38	5 493 125,71
Muud finantstulud ja -kulud	321,02	-321,02
Aruandeperioodi tulem	1 508 713,68	6 091 899,18

Rahavoogude aruanne

Rahavood põhitegevusest		
Aruandeperioodi tegevustulem	-1 732 841,20	-504 611,97
Korrigeerimised:		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	400 664,35	372 232,19
Käibemaksukulu põhivara soetamiseks	59 559,03	73 167,17
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-621 510,20	-1 109 396,23
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	515 236,38	792 995,49
Ebatõenäoliselt laekuvate laenude muutus	-2 536 264,75	-10 954 906,49
Korrigeeritud tegevustulem	-3 915 156,39	-11 330 519,84
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	-910 174,50	-314 435,35
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	-4 398 081,61	15 418 372,21
Rahavood põhitegevusest kokku	-9 223 412,50	3 773 417,02
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud põhivara eest (v.a. finantsinvesteeringud ja osalused)	-268 927,71	-492 931,80
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-141 809,77	686 871,96
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-550 322,72	-815 183,58
Antud laenud	-8 116 395,74	-768 909,43
Tagasi makstud laenud	3 199 415,97	23 192 824,55
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-350 000,00	-350 000,00
Laekunud intressid ja muu finantstulu	-1 550 656,20	-2 934 037,02
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-7 778 696,17	18 518 634,68
Rahavood finantseerimistegevusest		
Tagasi makstud laenud	-57 288,18	-330 621,51
Laekunud hallatavatesse sihtfondidesse	28 100 000,00	1 600 000,00
Tagasimaksed hallatavatest sihtfondidest	-11 191 338,00	-31 812 905,00
Makstud intressid ja muud finantskulud	-732,01	-8 475,44
Laekunud sissemaksed omakapitali	-	-
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	16 850 641,81	-30 552 001,95
Puhas rahavoog	-151 466,86	-8 259 950,25
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	431 324 940,78	410 377 999,25
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	431 173 473,92	402 118 049,00
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-151 466,86	-8 259 950,25